

Kontrakt klimatyczny dla Krakowa

2024-10-23

Kraków od 2022 roku uczestniczy w unijnej inicjatywie „Europejska misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku”. Jej celem jest wsparcie grupy europejskich miast w systemowej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i przekształcenie ich w ośrodki innowacji.

Miasta, które zostały przyjęte do Misji, wytyczają ścieżkę dojścia do neutralności klimatycznej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych, biznesowych i społecznych. Plan transformacji zapisany zostaje w formie dokumentu **Kontrakt Klimatyczny**, sygnowanego przez prezydenta miasta i kluczowych lokalnych partnerów. Kontrakty są weryfikowane przez ekspertów i podlegają ocenie przez Komisję Europejską.

Miasta, których kontrakty dostaną pozytywną opinię, otrzymują tzw. **„Mission Label”**, oraz wsparcie w realizacji kontraktów. Wsparcie to polega przede wszystkim na pomocy w odblokowaniu lokalnego potencjału miasta, usuwaniu barier legislacyjnych i proceduralnych, przygotowaniu pakietów działań inwestycyjnych do finansowania, ułatwieniu kontaktów z instytucjami finansowymi. Duże znaczenie ma również współpraca z innymi miastami Misji, możliwość korzystania z gotowych rozwiązań, doświadczeń i dobrych praktyk.

W czerwcu 2024 r. Komisja Europejska ogłosiła powołanie nowego mechanizmu - centrum finansowania dla miast przyjaznych dla klimatu **Climate City Capital Hub**. Capital Hub oferuje zestaw narzędzi pomagających miastom w poruszaniu się po złożonym krajobrazie dostępnych finansów i możliwościach finansowania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Narzędzia te obejmują: repozytorium wiedzy, interaktywny przewodnik po źródłach finansowania, narzędzie do oceny opłacalności ekonomicznej i potencjalnego wpływu projektów klimatycznych. Dodatkowo Europejski Bank Inwestycyjny przeznaczył 2 mld euro dla miast nagrodzonych „Mission Label”, na wsparcie planów inwestowania w źródła energii, efektywne budynki, systemy ciepłownicze, energię odnawialną, mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju, odnowę i rewitalizację miast, infrastrukturę wodną i społeczną.

Przy tworzeniu kontraktów współpracujemy z pozostałymi polskimi miastami uczestniczącymi w Misji (Warszawa, Łódź, Wrocław i Rzeszów). Współpraca została sformalizowana w formie porozumienia, a jej wymiernym efektem jest wspólny projekt pilotażowy NEEST – Emission and Environmentally Sustainable Territories, którego Kraków jest liderem. Pozyskanie dofinansowania na ten projekt było możliwe wyłącznie dzięki uczestnictwu w Europejskiej Misji Miast.

Kontrakt Klimatyczny dla Krakowa

Kontrakt klimatyczny to dokument pokazujący podejście do luki między projektami już zrealizowanymi lub planowanymi, a działaniami niezbędnymi do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Kontrakt składa się z trzech części. Część pierwsza nazwana zobowiązania, opisuje ambicje klimatyczne miasta, wskazuje cel oraz zawiera deklarację podjęcia działań by go osiągnąć. Część druga to plan działania, wskazuje obszary interwencji, listę działań oraz sposób ich wdrożenia. W części trzeciej, planie inwestycyjnym, wskazane są scenariusze kosztowe, źródła finansowania, bariery i ryzyka związane z realizacją.

Kontrakt jest oparty o przygotowany dla nas przez ekspertów uniwersytetu *Universidad Politécnica de Madrid* Model Ekonomiczny oraz dane z naszej własnej Inwentaryzacji Emisji, a także dokumenty zarządzania strategicznego różnego szczebla, Budżet Miasta oraz Wieloletnią Prognozę Finansową.

Celem jaki przyjęto w Kontrakcie klimatycznym Krakowa jest redukcja emisji gazów cieplarnianych o 80% do roku 2030 w stosunku do roku 2018. Duża część redukcji emisji (4 473 tys. tCO₂e) wynikać będzie z działań realizowanych po 2018 roku lub zaplanowanych w strategicznych dokumentach miasta i polskiego rządu. Kontrakt zawiera szczegółowy opis dodatkowych 58 działań, które powinny zostać podjęte, aby uzyskać dodatkową redukcję emisji w wielkości 1 614 tys. tCO₂e (ekwiwalentu dwutlenku węgla). Koszt tych działań oszacowano na kwotę 28 769 mln złotych.

Wyliczenia Modelu Ekonomicznego wskazują jednak, że łączne korzyści finansowe, bezpośrednie i pośrednie (mniejsze wydatki na energię, na ochronę zdrowia, dodatkowe miejsca pracy, etc.) przewyższają koszty transformacji. Redukcja emisji w zdecydowanej większości wynikać będzie z wdrażania strategii krajowych, realizowanych przez podmioty prywatne: firmy energetyczne, przedsiębiorstwa oraz właścicieli i zarządców budynków. Osiem kluczowych działań na drodze do neutralności klimatycznej:

- dekarbonizacja systemu ciepłowniczego,
- rozwój obywatelskich społeczności energetycznych,
- renowacja gminnych budynków użyteczności publicznej,
- modernizacja oświetlenia dróg i placów,
- budowa metra i rozwój transportu szynowego,
- renowacja budynków mieszkalnych i terenów zabudowy,
- zwiększenie odporności na skutki zmian klimatu,
- włączenie mieszkańców, przedsiębiorców do zarządzania miastem

Kontrakt całościowo opisuje ścieżkę dojścia miasta do neutralności klimatycznej. Jest dokumentem pokazującym co należy zrobić, aby osiągnąć neutralność klimatyczną miasta, dostrzegając jednocześnie skalę i złożoność wyzwania oraz trudności na jakie może natrafić wdrożenie. Kontrakt jest deklaracją współpracy i podjęcia działań. Zobowiązanie ma charakter moralny i wizerunkowy. Wbrew nazwie kontrakt nie jest umową prawnie wiążącą.

Prace nad Kontraktem Klimatycznym dla Krakowa

Kontrakt klimatyczny Miasta Krakowa jest tworzony w sposób partycypacyjny, przy szerokim udziale lokalnej społeczności: firm energetycznych, mieszkańców, przedsiębiorców. Wykorzystuje wiedzę z dużej ilości warsztatów, spotkań, paneli obywatelskich i konsultacji jakie miały miejsce w ciągu ostatnich 2-3 lat, w ramach projektów ATELIER, LIFE EKOMAŁOPOLSKA, pracy nad Załoženiami do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz Planem na rzecz zrównoważonej energii i klimatu. Dokument jest konsultowany z wieloma podmiotami zewnętrznymi – m.in. Bankiem Światowym, Ministerstwem Klimatu i Środowiska, Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwem Rozwoju i Technologii. W jego powstanie zaangażowani są też dyrektorzy wydziałów i jednostek miejskich wchodzących w skład Rady Portfela „Zeroemisyjny Kraków” jak również członkowie zespołu doradczego portfela

Zeroemisyjny Kraków.

Krakowski Kontrakt klimatyczny jest już po wstępnej weryfikacji przez ekspertów konsorcjum NetZeroCities, reprezentującego Komisję Europejską. Spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem. Kontrakt został przetłumaczony na język angielski oraz **otrzymał aprobatę prezydenta Aleksandra Miszalskiego wyrażoną jego podpisem na dokumencie**, 3 września br. Dokument otrzymał także szerokie poparcie, wyrażone przez zaangażowanych interesariuszy w formie listów poparcia. Kontrakt został złożony do Komisji Europejskiej.

Kontrakt klimatyczny dla Krakowa składa się z trzech części:

1. CCC 01 Krakow Commitments (Zobowiązania do neutralności klimatycznej do 2030 roku)

do pobrania [tutaj](#)

2. CCC 02 Krakow Action Plan (Plan działania na rzecz neutralności klimatycznej do 2030 roku)

do pobrania [tutaj](#)

3. CCC 03 Krakow Investment Plan (Plan inwestycyjny na rzecz neutralności klimatycznej do roku 2030)

do pobrania [tutaj](#)

Wszystkie dokumenty są dostępne w języku polskim.